

STILTE IN DE TRADITIE VAN DE QUAKERS

In stilte samenkomen is ons enige religieuze ritueel als Nederlandse Quakers. Iedere deelnemer die zich 'Geroepen' voelt kan in een stille 'wijdingsbijeenkomst' opstaan en wat zeggen. In een uur kunnen dat tien mensen zijn, maar ook niemand. Ook in besluitvorming en gespreksbijeenkomsten speelt stilte een belangrijke rol. De meeste Quakers, wereldwijd, houden overigens kerkdiensten met een (simpele protestantse) liturgie: samenzang, preek, gebed en weinig stilte.

Je 'Geroepen' voelen om wat te zeggen, de woorden die zich rangschikken in je hoofd 'nu' moeten zeggen, voelt verschillend voor verschillende Quakers. Voor velen is het een soort lichamelijke ervaring: alsof je zenuwen opspelen. Een 'wijdingsbijeenkomst' is een 'godsdiensstoefening' in het herkennen van de ingevingen van liefde en waarheid waarin God zich kenbaar maakt. Stilte maakt dat makkelijker, net als een sobere ruimte en gezamenlijke concentratie. Geen van deze elementen is echter essentieel. Die oefening baart de kunst om goddelijke leiding ook te zoeken en te ervaren onder minder gunstige omstandigheden. En om er naar te leven, want geloof zonder praktijk heeft weinig waarde voor Quakers. Geloofsbeleving en geloofspraktijk zijn voor ons belangrijker dan geloofsinhoud.

Net zoals vrede meer is dan afwezigheid van oorlog, zo is stilte meer dan afwezigheid van geluid. Zoals vrede een weg is en geen doel, zo is stilte het je open stellen voor de Ander, voor de verbondenheid van alles en iedereen, en niet het je afsluiten voor geluiden van anderen. Stilte groeit van binnen uit.

BASISVORMEN VAN BIJEENKOMEN ALS QUAKERS

Wijdingsbijeenkomst ('Meeting for worship')

1. neem in stilte plaats in de cirkel
2. sta op als je wat te zeggen hebt
3. niet te kort nadat een ander gesproken heeft
4. spreek vanuit je ervaring van dat moment (liever geen voorbereide teksten); zingen kan ook
5. houd het kort
6. ga niet expliciet in op vorige sprekers; je kunt je Geroepen voelen om 'voort te borduren op'
7. normaliter spreekt ieder hooguit één keer tijdens een bijeenkomst; het mag stil blijven

Gesprek vanuit de stilte ('Worship sharing')

1. houd het thema in gedachten dat door de gesprekleider is geïntroduceerd
2. de spreekvolgorde is willekeurig (we gaan niet het rijtje af)
3. sta op als je wat te zeggen hebt (tenzij de groep klein is)
4. wacht met spreken totdat de gesprekleider aangeeft dat dat kan (tenzij de groep klein is)
5. spreek zoveel mogelijk vanuit je ervaring (niet noodzakelijk van dat moment alleen)
6. houd er rekening mee dat alle aanwezigen aan het woord moeten kunnen komen in de beschikbare tijd
7. ga niet in discussie; informatieve vragen stellen kan
8. het gaat over ervaring en beleving, eventueel over praktijk, niet over meningen
9. we nemen niemand de maat, ook afwezigen niet
10. je hoeft niet te spreken, al letten we er samen op dat ieder die dat wil aan de beurt komt